

« بسمه تعالی »

صورت جلسه کمیته راهبری طرح مدیریت پایدار منابع آب و خاک حبله رود
سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور
۹۵/۱۱/۲۶-شماره ۱۲

حاضرین: آقای جلالی (معاون وزیر و رئیس سازمان)، خانم کارلسن (معاون نماینده مقیم سازمان ملل متحد در ایران) آقایان: گرشاسبی (معاون آبخیزداری، امور مراتع و بیابان و قائم مقام مدیر ملی حبله رود)، زندیه و کیلی (معاون عمرانی استانداری سمنان)، گلریز (معاون توسعه پایدار وزارت امور خارجه)، رحمتی (مدیر کل مدیریت بحران استان تهران)، نظری دوست (مدیر طرح‌های گروه محیط زیست و توسعه پایدار برنامه عمران ملل متحد)، میرعماد (رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان سمنان)، عسکری (معاون هماهنگی برنامه و بودجه سازمان برنامه و بودجه استان تهران)، کیان (مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان تهران)، حیدریان (مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان سمنان)، جزی (مدیر اجرایی پروژه‌های بین المللی حبله رود و منارید)، سلطانی (معاون مدیر کل مدیریت بحران استان تهران)، زکی زاده (معاون آبخیزداری و مدیر اجرایی استان تهران)، نوچه (معاون آبخیزداری و مدیر اجرایی استان سمنان)، مختارزاده (معاون مدیر کل دفتر بودجه سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان سمنان)، عابدی (حفاظت و بهره برداری از آبهای سطحی-شرکت آب منطقه‌ای استان تهران)، نیرو (مدیر آب و خاک و امور فنی مهندسی سازمان جهاد کشاورزی استان تهران)، بهاروند (کارشناس ارشد وزارت کشور- دفتر فنی و برنامه ریزی عمرانی)، محمدی (کارشناس طرح حبله رود)، راستین (کارشناس اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان سمنان)، سعیدی (نماینده کشاورزان اسداباد)، جعفری (تعاونی روستایی رامه) خانم‌ها: قائدی زاده (کارشناس محیط زیست وزارت امور خارجه)، داراب زند (کارشناس دفتر روابط عمومی و امور بین الملل)، رامه (نماینده جوامع محلی زنان رامه)، جمشیدی (روابط عمومی طرح حبله رود)

دستور جلسه

- جمع بندی اقدامات انجام شده طرح حبله رود در فاز دوم
- تحلیل و بررسی برنامه‌های آتی طرح حبله رود در حوزه و تدوین نقشه راه

شرح مذاکرات:

دوازدهمین و آخرین نشست کمیته راهبری طرح مدیریت پایدار منابع آب و خاک حبله رود با تلاوت آیاتی از قرآن کریم آغاز شد و در ابتدا آقای جلالی ضمن خوش آمدگویی به حاضرین در جلسه اظهار داشتند طرح حبله رود اولین پروژه‌ی بین‌المللی است که در کشور اجرا شده و با وجود کاستی‌ها و نارسائی‌ها در فرآیند کار، خروجی‌های بسیار خوب و مطلوبی در زمینه‌ی توسعه، جامع‌نگری، مشارکت مردم و ایجاد ساختارهای مناسب بدست آمده است. از دستاوردهای طرح حبله رود و سایر پروژه‌های بین‌المللی مثل ترسیب کربن، منارید، RFLDL و ... به عنوان الگو بسیار کارآمد و موفق در فرآیند توسعه استفاده شده است از جمله در مدیریت جامع حوزه آبخیز که در تمام استان‌های کشور در حال اجرا است از دستاوردها و تجارب این پروژه‌ها استفاده می‌گردد. ایشان مدیریت سرزمین و مدیریت آب و خاک دارای اهمیت دانسته و با اشاره به بحران آب در کشور افزودند یکی از استراتژی‌های موثر در مقابله با چالش‌های عظیم زیست محیطی جامع‌نگری است که این موضوع در آموزه‌های دینی و فرهنگ ادبی بسیار مورد توجه قرار گرفته است و جهت برنامه‌ریزی بخشی و منطقه‌ای که جامع‌نگری را محقق سازد نیاز به برنامه پوششی و چتر است.

آقای جلالی شناخت پتانسیل‌ها، توانمندسازی جوامع محلی و بهره‌گیری از مشارکت مردم را یک نوع فرهنگ سازی در اجرای این گونه پروژه‌ها برشمردند و مهار عوامل ناپایداری منابع از موضوعات مهمی دانستند که در استراتژی‌های سازمان همواره مورد تاکید قرار می‌گیرد. ایشان با اشاره به توجه طرح حبله رود به نقش و جایگاه منابع انسانی خواستار نگاه ویژه به این مهم با عنایت به نقش مهم منابع انسانی در

فرآیند توسعه و مدیریت سرزمین شدند.

آقای جلالی در ادامه اظهار داشتند نباید مدل و اقدامات این طرح به فراموشی سپرده شود و در فرآیند ادامه و توسعه طرح در حوزه آبخیز حبله‌رود و براساس تصمیمات سازمان و تعامل با سازمان برنامه و بودجه و وزارت جهاد کشاورزی برآن تاکید شده است و طرح حبله‌رود را یک راهبرد بسیار صحیح در فرآیند توسعه دانستند.

ایشان ضمن تشکر از آقایان گرشاسبی، جزی و استانداران، فرمانداران، مدیران و دست‌اندرکاران این طرح در ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری و سایر دستگاه‌ها و سازمان‌ها مرتبط در استان‌های تهران و سمنان، تکیه بر منابع انسانی و بهره‌گیری از مشارکت حقیقی مردم را عامل مهمی در دستیابی به اهداف پروژه‌ها دانستند و اظهار امیدواری کردند بعنوان یک دانشگاه از این تجارب و دستاوردهای طرح حبله‌رود که با سرمایه سازمان‌های بین‌المللی و تلاش و کوشش افراد در داخل کشور و مردم منطقه و تشکل‌ها بدست آمده در جهت خدمت به کشور و حل چالش‌های زیست محیطی، اجتماعی و اقتصادی استفاده شود.

آقای جلالی در ادامه افزودند هدف ما دستیابی به توسعه پایدار است که این مهم بر محور سرمایه‌های انسانی استوار است و مشارکت مردم روح این رویکرد است و در سیاست‌های راهبردی سازمان بر آن تاکید شده است و مقام معظم رهبری بر مدیریت جامع و جامع‌نگری در سیاست‌های کلی منابع آب، محیط زیست و منابع طبیعی تاکید فرمودند.

ایشان در ادامه این نشست اظهار داشتند این مدل بسیار کارآمدی است و بنیاد مستضعفان براساس همین مدل کار می‌کند هدف ما بهره‌گیری از تجارب ملی و بین‌المللی در راستای خدمت به کشور، توسعه پایدار و رفع مشکلات زیست محیطی است. این پایان حبله‌رود نیست بلکه آغاز یک اقدام مهم است و این الگو در استان‌های تهران و سمنان مورد توجه برنامه ریزان این دو استان قرار خواهد گرفت. با بررسی همه مدل‌های توسعه روستایی که داشتیم این مدل تقریباً همه خوبی‌های مدل‌های مختلف را داراست، میتواند با انسجام سازمانی و محور قراردادن مشارکت مردم پاسخگو نیازهای توسعه باشد و در برنامه ششم جایگاه خود را پیدا کند، در پایان از برنامه توسعه ملل متحد و افرادی که در طول اجرای این طرح مشارکت و همکاری داشتند تشکر و قدردانی نمودند.

آقای جزی ضمن تشکر از حضور اعضای کمیته راهبری در آخرین نشست این کمیته، گزارش تلفیقی از رویکرد و روش اجرایی طرح حبله‌رود منطبق بر سند امضا شده بین دولت جمهوری اسلامی ایران و برنامه توسعه ملل متحد ارائه نمودند. در این گزارش مجموعه اقدامات طرح به تفکیک شاخص‌ها و دستاوردهای پیش بینی شده ذیل هر بخش از سند به تفصیل ارائه شد. (پیوست صورت جلسه)

بخش اول: مستند سازی دستاوردها و یافته‌های طرح

بخش دوم: تدوین برنامه راهبردی حوزه آبخیز حبله‌رود

بخش سوم: ارائه سیستم پایش و ارزشیابی جامع

بخش چهارم: زمینه سازی جهت نیل به تولید مستمر و پایدار در راستای خود کفائی و تامین امنیت غذائی کشور

بخش پنجم: ظرفیت سازی برنامه‌ریزان و تسهیلگران

بخش ششم: هماهنگی چند بخشی و سازمانی برای مدیریت یکپارچه و هماهنگ حوزه آبخیز

بخش هفتم: ارائه یک مدل ایرانی چند بخشی و یکپارچه و مشارکتی برای مدیریت منابع در مناطق خشک و نیمه خشک

بخش هشتم: حساس کردن و آگاه ساختن مقامات و مسئولین در خصوص فواید برنامه ریزی یکپارچه در زمینه مدیریت پایدار منابع آب و

خاک

مهمترین دستاوردها، چالش‌ها و پیشنهادات طرح حبله‌رود به شرح ذیل بیان شد:

- طراحی برنامه‌ریزی مشارکتی از تصمیم‌سازی تا پایش ارزیابی با مشارکت مردم محلی که منجر به اجرای بیش از ۲۵۰ پروژه اجرایی شده است.
- تقویت تشکل‌های محلی توانمند با کسب افتخارات ملی که منشاء افزایش توانمندی‌های سایر تشکل‌ها و روستاهای حوزه هستند.
- تدوین برنامه آمایش حوزه‌ای و ارزیابی توان حوزه با مشارکت دستگاه‌ها و مردم محلی که ۵ شهرستان از دو استان را شامل می‌شود و به امضاء استانداردها و معاون وزیر و رئیس سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور رسیده است.
- ارائه مدل عملیاتی و نرم‌افزاری مدیریت پایدار و جامع حوزه آبخیز که بر اساس دستاوردهای مربوطه زمینه پاسخ مثبت ارزیاب یونسکو برای واگذاری و تصویب اولین دفتر بین‌المللی مدیریت جامع حوزه آبخیز و تنوع زیستی به ایران واگذار شد.
- حساس‌سازی مقامات محلی (فرمانداران، استانداردها، سازمان مدیریت و برنامه ریزی) به لزوم پرهیز از برنامه‌ریزی بخشی و طراحی برنامه‌های مشترک بین دستگاه‌های اثر گذار مانند برنامه آب، کشاورزی و منابع طبیعی.

چالش‌های طرح حبله‌رود:

- تغییرات مرز سیاسی شهرستان‌ها و تغییرات مدیریتی
- عدم تخصیص بودجه پیش بینی شده بخش دولتی
- چالش‌های کاهش منابع آبی و ایجاد حساسیت‌های اجتماعی

پیشنهادات:

- تخصیص منابع مالی بر اساس ردیف موافقتنامه ملی حبله‌رود پیش بینی شده برای برنامه ششم توسعه
- تنظیم موافقتنامه‌های مستقل استانی بر اساس برنامه‌های مشترک بین دستگاه‌های موثر
- پیگیری درخواست‌های مردمی و مکاتبات فرمانداران حوزه برای ادامه روند ظرفیت‌سازی و ایجاد تشکل‌های مردمی
- ادامه روند ثبت اطلاعات در سیستم پایش حبله‌رود توسط دستگاه‌های مربوطه
- برگزاری جلسات مشترک فرمانداران حوزه آبخیز براساس مدل فرماندار حوزه
- تدوین برنامه‌های راهبردی عملیاتی شهرستان‌ها بر مبنای نتایج آمایش حوزه آبخیز حبله‌رود

در ادامه این نشست **خانم کارلسن** ضمن تشکر از گزارش ارائه شده اظهار داشتند طرح حبله‌رود به نتایج خوبی رسیده و نگاه طرح جریان سازی اجتماعی و مشارکت مردم و ارتقاء معیشت در راستای حفظ منابع طبیعی است و از طرح حبله‌رود به عنوان مادر سایر پروژه‌ها نام بردند و افزودند این طرح مسیر را برای سایر پروژه‌ها هموار کرده است و نقش برنامه توسعه ملل متحد تسهیلگری کل فرآیند و آوردن دانش، تجربه و مدل‌های مورد نیاز جهت رسیدن به اهداف پروژه بوده است و حمایت‌های مالی برنامه توسعه ملل متحد دیگر وجود ندارد ایشان اظهار امیدواری کردند که این طرح از طریق سیستم ملی تدوام داشته باشد و دستاوردهای طرح مانند برنامه راهبری، سیستم مدیریت مالی و بودجه ریزی، بانک اطلاعاتی و پایش مشارکتی و... ادامه داشته باشد.

برنامه‌ریزی بخشی یک چالش بزرگ است که مختص ایران نیست و در سایر کشور این چالش وجود دارد به همین دلیل اهداف توسعه پایدار (SDG) مطرح شد تا برنامه و بودجه ریزی در راستای دستیابی همزمان به همه اهداف توسعه پایدار همگرا کند. بودجه ریزی تلفیقی یکی از میراث‌های مهمی حبله‌رود است که باید آن را توسعه داد ایشان در انتها با تشکر از آقایان جلالی، گرشاسبی و جزی اظهار امیدواری کردند که از میراث حبله‌رود به خوبی محافظت شود.

آقای نظری دوست اظهار داشتند براساس بازبینیها، بحث و تبادل نظر با دست اندرکاران دولتی و جوامع محلی، طرح حبله‌رود یکی از پروژه‌های بسیار موفق بین‌المللی است و میزان اشتیاقی که در بخش دولتی و مردم وجود داشت، شور و نشاطی در منطقه ایجاد کرده بود و نتایج حاصله از این طرح با وجود محدودیت اعتباری ناشی از این شور و نشاط و میل به کار مشارکتی است.

آقای حیدریان با اشاره به این موضوع که مدیریت جامع حوزه آبخیز کشور برگرفته از طرح حبله‌رود است گفتند ۱۲ تشکل در استان سمنان فعال است که این استان با همکاری و همراهی سایر تشکلهای مانند تشکل زنان روستای رامه ظرفیت ایجاد ۱۲۰ تشکل دارد. ایشان خواستار ادامه پروژه از طریق ملی و مبادله موافقت‌نامه‌های استانی شدند.

آقای مختارزاده گفتند طرح حبله‌رود حساسیت جامعه محلی را به خوبی ایجاد کرده است و در صورت ادامه طرح بهتر است در استان‌های تهران و سمنان زیر حوزه انتخاب شود و فعالیت این طرح و سایر دستگاه‌ها به صورت هماهنگ در این زیر حوزه صورت گیرد.

آقای عابدی با اشاره به وضعیت حوزه از لحاظ سیل، رسوب و کاهش ۳۰ درصدی منابع آب اظهار امیدواری کردند که طرح حبله‌رود ادامه داشته باشد و افزودند طرح حبله‌رود در بخش مدیریت آب و حساس سازی مردم اقدامات خوبی انجام داده است، بایستی با برنامه‌ریزی مناسب علاوه بر مدیریت کم‌آبی، تنش بین ذینفعان بالادست و پایین دست را کاهش داد. ایشان پیشنهاد دادند نشست‌های کارشناسی بین دستگاه‌های مختلف با توجه به وضعیت دینامیکی حوزه جهت بررسی اقدامات فعال شود و همچنین خواستار هم‌افزایی دستگاه‌ها در سطح استان و شهرستان شدند.

آقای گلریز اظهار داشتند طراحی حرفه‌ای و مدیریت آگاه و توانا و براساس گزارش ارائه شده نشان داد که طرح حبله‌رود به اهداف خود رسیده است حوزه آبخیز حبله‌رود از لحاظ آب، اقتصادی- اجتماعی مدیریت شده، روند تخریب محیط زیست کنترل شده و حداقل به ۴ هدف از اهداف توسعه پایدار (SDG) شامل: هدف‌های شماره ۱:مقابله با فقر، ۲:ایجاد اشتغال، ۱۱: پایدار ساختن سکونت گاه‌های انسانی، ۱۵:مدیریت اراضی دست یافته است و طرح حبله‌رود به عنوان طرح موفق قابل ارائه و الگو برداری در پروژه‌های دیگر است. همچنین همکاری فنی و مالی برنامه توسعه ملل متحد قابل تقدیر است، وزارت امور خارجه برای ادامه این طرح و استفاده از سایر صندوق‌های مالی بین‌المللی آمادگی همکاری کامل را دارد.

آقای میرعماد اظهار داشتند طرح حبله‌رود علی‌رغم اینکه اعتبار عمرانی زیادی نداشت ولی تاثیرگذار بود و یکی از نکات مثبت این طرح، الگوی بسیار خوبی از مدیریت جامع حوزه آبخیز که یکی از سیاست‌های سازمان است ارائه داد و برای اولین بار این نوع مدیریت حوزه تجربه شد برنامه‌ریزی مشارکتی، ارتباط سازمان یافته بین تشکلهای و مشارکت مردم در تصمیم‌گیری، اجرا و پایش طرح حبله‌رود از نقاط مثبت طرح حبله‌رود است همچنین روند تخریب سرزمین را کاهش داد و آموزش و ظرفیت‌سازی در حوزه اثرات مهمی در برداشته است و باعث ایجاد

حساسیت بین سازمان‌ها و جوامع محلی شد. ایشان ضمن تشکر از حمایت‌های برنامه توسعه ملل متحد و خواستار ادامه طرح حبله‌رود با موافقت نامه ملی شدند.

آقای زندیه وکیلی با اشاره به اینکه اثرات اجتماعی و مردمی طرح حبله‌رود به اندازه اثرات زیست محیطی قابل تقدیر است گفتند سیاست‌های کلی نظام در راستای اقتصاد مقاومتی با طرح حبله‌رود منطبق است و با سیاست‌های دولت تدبیر و امید در خصوص آب، محیط زیست مطابقت دارد لذا استانداری سمنان آمادگی خود را جهت ادامه حمایت‌ها اعلام می‌نماید. تا شاکله و ساختار و سازمان‌دهی حبله‌رود حفظ شود تا پایان حبله‌رود نباشد بلکه آغاز یک مسیر باشد، باید ساختار و سازماندهی را توسعه دهیم و هراستانی درگیر یک طرح شود یک پروژه خاتمه می‌یابد و و یک طرح ملی آغاز می‌گردد.

بایستی سازمان برنامه و بودجه را متقاعد کنیم تا طرح حبله‌رود از یک پروژه پایلوت به طرح ملی و دائمی تبدیل و به استان‌های دیگر تعمیم داده شود و تشکل‌های ایجاد شده کار اصلی را به عهده گیرند و در نهایت پیشنهاد دادند تشکل ملی ایجاد گردد تا از ظرفیت‌های یکدیگر استفاده نمایند. همچنین ایشان آمادگی کامل برای میزبانی جلسه معاونین عمرانی استانداری‌های کشور را پس از هماهنگی با وزارت کشور به منظور تبادل تجربه و انتقال دستاوردها و یافته‌های طرح حبله‌رود اعلام داشتند.

آقای زکی‌زاده حساسیت حوزه حبله‌رود را به لحاظ سیل‌خیزی، فرسایش، رسوب و اهمیت اجرای پروژه‌های آبخیزداری در کنترل بحران‌های محیطی و پایدار سازی و ارتقا شاخص‌های پایداری محیط زیست تشریح نمودند و تاکید کردند مشارکت مردم در اجرای پروژه‌های آبخیزداری و کاهش هزینه‌های اجرا یکی از دستاوردهای مهم طرح حبله‌رود است و می‌بایست برای تکمیل پروژه‌های آبخیزداری در حوزه حبله‌رود سرمایه و بودجه لازم از طریق سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان و در سطح ملی تامین شود.

آقای کیان با اشاره به اقداماتی که طی سالیانه گذشته در حبله‌رود انجام شده است اظهار داشتند خلاء موجود در این راستا پشتوانه حقوقی و لازم برای اجرایی شدن برنامه‌ها است و خواستار ایجاد ساز و کارهای حقوقی جهت اجراء و تداوم اقدامات شدند به عنوان مثال مردم در راستای ایجاد اشتغال و بهره برداری پایدار از منابع نیازمند اجرای برخی از پروژه‌ها در اراضی ملی هستند که به لحاظ قانونی امکان حمایت از مردم وجود ندارد یا دارای مراحل اداری طولانی است و لازم است پشتوانه حقوقی لازم برای حمایت از پروژه‌های متناسب با پایداری طبیعت و راهکارهای حقوقی کافی برای کوتاه کردن پروسه پاسخگویی به مردم ارائه شود.

خانم رومه نماینده جوامع محلی ضمن اعلام آمادگی جوامع محلی جهت ادامه طرح حبله‌رود، خواستار حمایت برنامه توسعه ملل متحد از این طرح شدند و در ادامه گفتند به پاس تشکر و قدردانی از طرح حبله‌رود تمایل دارند تجربیات خود را به دیگر استان‌ها انتقال دهند و با توجه به

آمادگی و حساسیت مردم خواستند طرح حبله‌رود از طریق ملی ادامه یابد و تاکید کردند که ادامه طرح حبله‌رود از طریق ملی مانند گذشته درخواست جدی و مطالبه مردم محلی است و برای ادامه این طرح آمادگی مردم را برای پیگیری‌های اجرایی و اداری لازم اعلام نمودند.

آقای گرشناسبی خواستار همکاری تکنیکی برنامه توسعه ملل متحد با طرح حبله‌رود و حمایت از صندوق مشترک منابع مالی جهت اجرای پروژه شدند ایشان با اشاره به اینکه عملکرد پروژه‌های حبله‌رود و منارید عامل مهمی در واگذاری مرکز بین المللی مدیریت جامع حوزه آبخیز به ایران بوده است خواستار برگزاری نشست مشترک و بررسی نحوه مشارکت برنامه توسعه ملل متحد در این مرکز شدند تا به عنوان یکی از اعضای هیات امنای این مرکز کمک و از نتایج آن استفاده نمایند و در خصوص توجه به طرح حبله‌رود در سطح ملی افزودند لازم است وزارتخانه‌های دیگری درگیر این طرح شوند با توجه به تولید انبوه مطالب قابل اعتنا لازم است با وزارت آموزش عالی در خصوص ایجاد یکی از دانشگاه‌های بالادست یا پایین دست حوزه با محوریت اهداف طرح حبله‌رود همکاری کرد. با توجه به نیاز کشور به مدیریت جامع لازم است به سرمایه‌های انسانی و آموزش آن‌ها توجه شود. ایشان اجرای طرح آموزش مدارس در شهرستان گرمسار را نمونه‌ای موفق از همکاری با آموزش و پرورش برشمردند که میتوان به عنوان یک فوق برنامه به آن توجه نمود.

در خصوص ساختار ملی و تقویت منابع ملی حبله‌رود از مجلس انتظار است این نگاه را در سیستم برنامه‌ریزی کشور وارد نماید و در این مسیر لازم است از پتانسیل نمایندگان مجلس در حوزه آبخیز حبله‌رود در استان‌های تهران و سمنان بویژه آقای کاتب استفاده شود و بعنوان لایحه در مجلس مطرح شود و نظام برنامه‌ریزی کشور براساس موارد حقوقی و قانونی مورد اشاره آقای کیان به انجام برسد.

آقای گرشناسبی با اشاره به اینکه مدیریت حوزه به عهده استانداران و فرمانداران حوزه است جهت تعمیم در سطح کشور خواستار برگزاری یک نشست با معاونین عمرانی وزارت کشور شدند همچنین در خصوص مسائل درون پروژه‌ای اظهار داشتند با توجه به بانک اطلاعات خوبی که تهیه شده است لازم است انتقال این تجارب به دست اندرکاران طرح حبله‌رود از ابتدا تاکنون صورت گیرد و پیگیری لازم جهت مشارکت سازمان جهادکشاورزی استان‌های تهران و سمنان در اجرای برنامه کشاورزی پایدار با روش IPCM به منظور مدیریت پایدار منابع آب و خاک صورت پذیرد و از ظرفیت‌های انسانی این طرح در مرکز مدیریت جامع حوزه آبخیز استفاده شود و موافقت نامه برنامه ششم مدیریت جامع حوزه آبخیز کشور می‌تواند روی موافقت‌نامه حبله‌رود بارگذاری شود و در پایان اظهار داشتند مدل مفهومی طرح حبله‌رود توسط دانشگاه گرگان تکمیل و ارائه خواهد شد.

مصوبات:

- ۱- همکاری تکنیکی برنامه توسعه ملل متحد با طرح حبله‌رود ادامه یابد.
- ۲- برنامه توسعه ملل متحد از صندوق مشترک منابع مالی جهت اجرای طرح حبله‌رود حمایت نماید.
- ۳- نحوه مشارکت برنامه توسعه ملل متحد در مرکز مدیریت جامع حوزه آبخیز کشور در نشست مشترک بررسی شود.
- ۴- موافقت نامه ملی طرح حبله‌رود در برنامه ششم پیش بینی شده است که لازم است با جدیت تا امضا و تخصیص پیگیری شود.
- ۵- پیگیری لازم جهت مشارکت سازمان جهاد کشاورزی استان‌های تهران و سمنان در اجرای برنامه کشاورزی پایدار با روش IPCM به منظور مدیریت پایدار منابع آب و خاک صورت پذیرد.
- ۶- مقرر شد به منظور برگزاری نشست مشترک با معاونین عمرانی وزارت کشور در خصوص تبیین مدل مدیریت جامع حوزه‌های آبخیز کشور براساس دستاوردهای طرح حبله‌رود مکاتبه‌ای از طرف سازمان با وزارت کشور انجام شود و پیشنهاد معاون عمرانی استانداری سمنان آقای زندیه و کیلی مبنی بر میزبانی این نشست پس از تایید وزارت کشور مورد تصویب قرار گرفت.
- ۷- از ساختار، مکان و پتانسیل‌های انسانی طرح حبله‌رود جهت مدیریت جامع حوزه آبخیز کشور استفاده شود.
- ۸- به منظور تداوم برنامه پایش دینامیک فرابخشی حوزه حبله‌رود برگزاری جلسه‌ای مشترک با فرمانداران حوزه و نمایندگان مجلس جهت تبیین این فرآیند به عنوان یک دستورالعمل پیگیری شود.
- ۹- از پتانسیل نمایندگان مجلس در حوزه آبخیز حبله‌رود در استان‌های تهران و سمنان بویژه آقای کاتب جهت انجام فرآیند ظرفیت سازی و برنامه‌ریزی فرابخشی در مجلس شورای اسلامی استفاده شود.
- ۱۰- تجربیات و دستاوردهای طرح حبله‌رود به تمامی دست اندرکاران طرح از ابتدا تاکنون انتقال یابد.
- ۱۱- کارگاه پایانی طرح حبله‌رود جهت ارائه دستاوردها و تقدیر از دست اندرکاران اجرای طرح از ابتدا تا پایان طرح برگزار شود.
- ۱۲- مدل مفهومی طرح حبله‌رود توسط دانشگاه گرگان تکمیل و ارائه خواهد شد.